

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Fričova 298, 251 65

Ondřejov

tel. 776 602 709, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 328 z 10. 10. 2025

Cena Littera Astronomica za rok 2025 udělena, předána bude v Havlíčkově Brodě 11. října 2025

Česká astronomická společnost ocenila cenou Littera Astronomica za rok 2025 Marcela Bělíka za výjimečný přínos popularizaci astronomie. Slavnostní předání ceny proběhne v sobotu 11. října 2025 ve 13:30 na 35. Podzimním knižním veletrhu v Kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodě. Laureát cenu převezme z rukou předsedkyně České astronomické společnosti Soni Ehlerové, ředitelky Podzimního knižního veletrhu Markéty Hejkalové a vedoucího nakladatelství Knihy Dobrovský Petra Teichmanna.

Prestižní ocenění Littera Astronomica 2025, udělované za mimořádný přínos v oblasti popularizace astronomie, letos získává Ing. Marcel Bělík, ředitel Hvězdárny v Úpici. Ocenění mu náleží za dlouhodobou a obětavou činnost, díky níž se stává nepostradatelnou osobností české astronomické komunity. Především se jedná o dvacetiletý seriál popisů vítězných fotografií v rámci soutěže Česká astrofotografie měsíce, kdy s měsíční frekvencí vzniká obří encyklopedie astronomických informací.

Ing. Marcel Bělík (*1966, Jaroměř) se věnuje astronomii od dětství a od roku 1991 působí na Hvězdárně v Úpici, kde od roku 2011 zastává funkci ředitele. Je zároveň předsedou Východočeské pobočky České astronomické společnosti a od roku 2005 i členem poroty soutěže Česká astrofotografie měsíce (ČAM).

Právě jeho role v České astrofotografii měsíce je hlavním důvodem letošního ocenění – již dvacet let bezplatně připravuje doprovodné texty k vítězným snímkům, články pro populárně-naučné portály a časopisy jako astro.cz, *Astropis* nebo *Kozmos*. Za tuto dobu publikoval přes 200 článků, které výrazně přispěly k popularizaci nejen české astrofotografie. Je rovněž spoluautorem knihy *Nebeské perly české a slovenské astrofotografie* (2016), jež **se stala unikátním fotograficko-popularizačním počinem**.

„Marcel Bělík dokáže jazykem srozumitelným i pro laiky přiblížit krásy vesmíru a práci astrofotografů. Jeho texty nejsou jen popisem snímků, ale inspirativními příběhy, které rozvíjejí zájem veřejnosti o astronomii. Ocenění Littera Astronomica si zaslouží nejen za vytrvalost, ale především za kvalitu a dopad své práce,“ uvádí ve společném prohlášení navrhovatelé ceny Zdeněk Bardon (soutěž Česká astrofotografie měsíce) a RNDr. Pavol Rapavý (Slovenský zväz astronómov).

Cena Littera Astronomica České astronomické společnosti je určena k ocenění osobnosti nebo nakladatelství, která nebo které svým literárním dílem významně přispěli k popularizaci astronomie u nás. Littera Astronomica byla poprvé udělena v roce 2002 a jejími držiteli se dosud stali doc. RNDr. Josip Kleczek, DrSc. z Astronomického ústavu AV ČR (dvojnásobný držitel), RNDr. Jiří Grygar, CSc. z Fyzikálního ústavu AV ČR, Ing. Antonín Růkl z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, Ing. Pavel Příhoda z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, RNDr. Oldřich Hlad z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, doc. RNDr. Zdeněk Mikulášek, CSc. z Masarykovy univerzity v Brně, Mgr. Antonín Vítek, CSc. z Akademie věd ČR, prof. RNDr. Petr Kulháněk, CSc. z ČVUT, Nakladatelství a vydavatelství Aldebaran, Mgr. Pavel Gabzdyl z Hvězdárny a planetária Brno, František Martinek z Hvězdárny Valašské Meziříčí, Mgr. Jana Olivová z Akademického bulletinu (Akademie věd), manželé Hadravovi z Akademie věd, Jindřich Suchánek z TV Noe, Lukáš Grygar, RNDr. Peter Zamarovský z ČVUT, doc. Mgr. Michal Švanda, Ph.D. z Astronomického ústavu AV ČR, Ing. Jan Vondrák, DrSc., dr.h.c. z Astronomického ústavu AV ČR, Mgr. Jana Žďárská z Fyzikálního ústavu AV ČR, Dr. Antonín Bečvář in memoriam, prof. RNDr. Martina Bečvářová, Ph.D. (Katedra aplikované matematiky Fakulty dopravní ČVUT) a doc. RNDr. Jindřich Bečvář, CSc. (Fakulta dopravní ČVUT).

Cenu dotuje knihkupectví Knihy Dobrovský (www.knihydobrovsky.cz) a Společnost Astropis (www.astropis.cz).

35. Podzimní knižní veletrh se bude konat v pátek a v sobotu 10. a 11. října 2025 v Kulturním domě Ostrov a v Krajské knihovně Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Jeho motto je *Boj s větrnými mlýny*. To odkazuje k nelehké situaci nakladatelů, knihkupců, autorů, překladatelů a dalších, kdo na knižním trhu pracují.

Podrobnosti o Podzimním knižním veletrhu a jeho programu naleznete na <http://www.hejkal.cz/veletrh/>.

Česká astronomická společnost v Havlíčkově Brodě již po čtyřicáté slavnostně udělí cenu Littera Astronomica za literaturu spojenou s astronomií. Kromě České astronomické společnosti (www.astro.cz) na přípravě a astronomickém programu na veletrhu spolupracuje Nakladatelství AGA (www.aldebaran.cz) a Jihlavská astronomická společnost (<http://www.jiast.cz/>).

Mgr. Simona Beerová

tisková tajemnice České astronomické společnosti

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23. 10. 2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i. Archiv tiskových prohlášení a další informace nejen pro novináře lze najít na adrese <http://www.astro.cz/sluzby.html>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obračejte na tiskovou tajemnici ČAS Mgr. Simonu Beerovou na adrese Planetárium Ostrava, K Planetáriu 502, 725 26 Ostrava. Tel.: 776 602 709, e-mail: simona.beerova@vsb.cz.